

KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO

Zastępca Przewodniczącego

Wojciech Kwaśniak

DLB/DLB_WL1/708/23/1/2013/MG

Warszawa, 2013-05-23

Zarządy
Spółdzielczych Kas
Oszczędnościowo-Kredytowych
wg rozdzielnika

Stanowisko: Ferdyto,

Zgodnie z art. 86 ust. 1 pkt 1 ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (dalej: ustawa o skok) spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe (dalej: kasy), w terminie 9 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, obowiązane są wystąpić do Komisji Nadzoru Finansowego z wnioskami o zatwierdzenie statutów dostosowanych do przepisów ustawy. Analiza dotychczas złożonych do Komisji Nadzoru Finansowego wniosków pozwala stwierdzić, iż w statutach niektórych kas stosowane jest nieprawidłowe rozwiązanie dotyczące zaliczenia środków uzyskanych z emisji obligacji do funduszy (kapitałów) własnych kasy.

Zgodnie z art. 78 § 1 ustawy Prawo spółdzielcze zasadniczymi funduszami własnymi tworzonymi w spółdzielni są fundusz udziałowy powstający z wpłat udziałów członkowskich, odpisów na udziały członkowskie z podziału nadwyżki bilansowej lub innych źródeł określonych w odrębnych przepisach i fundusz zasobowy powstający z wpłat przez członków wpisowego, części nadwyżki bilansowej lub innych źródeł określonych w odrębnych przepisach. Na podstawie § 2 wymienionego przepisu spółdzielnia tworzy też inne fundusze własne przewidziane w odrębnych przepisach oraz w jej statucie. Oczywiście nie oznacza to, że statut spółdzielni, może uznawać określone pozycje bilansowe za fundusze własne na zasadzie pełnej dowolności, a w szczególności wbrew przepisom ustawy. W tym kontekście należy w pierwszej kolejności zwrócić uwagę na szczegółowe rozwiązania dotyczące składników funduszy własnych kas. Zgodnie z art. 24 ust. 2 ustawy o skok funduszami własnymi kasy są:

- 1) fundusz udziałowy – powstający z wpłat udziałów członkowskich,
- 2) fundusz zasobowy – powstający z wpłat wpisowego wnoszonego przez członków oraz nadwyżki bilansowej,
- 3) za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego, zobowiązania z tytułu przyjęcia przez kasę – otrzymanych z funduszu stabilizacyjnego w kwocie i na zasadach ustalonych w decyzji Komisji Nadzoru Finansowego, wydanej na wniosek kasy, pomniejszanej na koniec każdego roku w ciągu ostatnich 5 lat trwania umowy o 20% tej kwoty – środków pieniężnych spełniających zgodnie z umową łącznie następujące warunki:
 - środki pieniężne przyjęto na okres co najmniej 5 lat (okres umowy),
 - środki pieniężne mogą być wycofane z kasy na jej wniosek, przed upływem okresu umowy za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego pod warunkiem spełnienia wymogu, o którym mowa w ust. 5,
 - środki pieniężne podlegają zwrotowi w ostatniej kolejności w przypadku upadłości kasy lub jej likwidacji,
 - zwrot środków pieniężnych nie jest zabezpieczony przez kasę bezpośrednio lub pośrednio,
- 4) inne pozycje bilansowe kasy, określone przez Komisję Nadzoru Finansowego.

W myśl art. 24 ust. 3 ustawy o skok fundusze własne kasy pomniejsza się o:

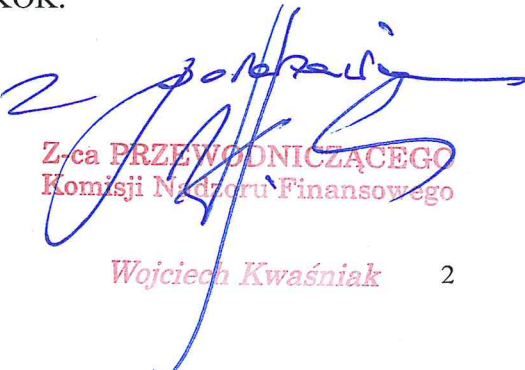
- 1) stratę z lat ubiegłych,
- 2) stratę w trakcie zatwierdzania,
- 3) stratę bieżącego okresu,
- 4) inne pomniejszenia funduszy własnych kasy określone przez Komisję Nadzoru Finansowego.

Na podstawie art. 24 ust. 4 ustawy o skok Komisja Nadzoru Finansowego może zaliczyć do funduszy własnych kas określoną część dodatkowej odpowiedzialności członków, przy czym suma kwoty dodatkowej odpowiedzialności członków, o której mowa w art. 26 ust. 3 (Odpowiedzialność członków kas za straty powstałe w kasie, może zostać podwyższona w statucie kasy do podwójnej wysokości wpłaconych udziałów), i kwoty, o której mowa w ust. 2 pkt 3, nie może przewyższać 50% sumy funduszy udziałowego i podstawowego. Przytoczone przepisy zawierają wyczerpujące wyliczenie pozycji bilansowych, które mogą stanowić składniki funduszy własnych kasy. Wśród pozycji tych nie został uwzględniony fundusz powstający ze środków uzyskanych w wyniku emisji obligacji, w związku z czym zaliczenie tych środków do funduszy własnych kasy przez statut byłoby sprzeczne z przytoczonymi przepisami. Niezależnie od powyższego środki takie nie mogłyby być uznane za kapitał (fundusz) własny również w świetle przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. W myśl art. 4 ust. 2 tej ustawy zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną. Dotyczy to w szczególności pasywów bilansu, w ramach których odrębnie ujmuje się fundusze własne i zobowiązania. Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 20) ustawy o rachunkowości przez zobowiązania rozumie się wynikający z przeszłych zdarzeń obowiązek wykonania świadczeń o wiarygodnie określonej wartości, które spowodują wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów jednostki. W myśl art. 4 ust. 1 ustawy o obligacjach obligacja jest papierem wartościowym emitowanym w serii, w którym emitent stwierdza, że jest dłużnikiem właściciela obligacji (obligatariusza) i zobowiązuje się wobec niego do spełnienia określonego świadczenia. Środki uzyskane w wyniku emisji obligacji są zatem przyjmowane pod tytułem zwrotnym, jako świadczenie w ramach stosunku zobowiązaniowego i jako zobowiązania, a nie jako fundusze własne powinny być ujmowane w księgach rachunkowych i wykazywane w sprawozdaniu finansowym.

Stosownie do art. 86 ust. 3 zdanie 2 ustawy o skok, do decyzji Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie zatwierdzenia statutu kasy stosuje się odpowiednio art. 8 ust. 3 ustawy o skok, zgodnie z którym Komisja Nadzoru Finansowego odmawia zatwierdzenia zmiany statutu kasy, jeżeli zmiana ta prowadzi do naruszenia przepisów prawa lub bezpieczeństwa gromadzonych w kasie środków. Na podstawie przytoczonych przepisów należy zatem przyjąć, że Komisja Nadzoru Finansowego odmawia zatwierdzenia statutu kasy jeżeli prowadzi on do naruszenia przepisów prawa lub bezpieczeństwa gromadzonych w kasie środków. Ze względu na fakt, iż opisane wyżej rozwiązanie w statutach kas należy uznać za sprzeczne z przepisami prawa i prowadzące do ich naruszenia, należy spodziewać się, że Komisja Nadzoru Finansowego będzie odmawiać zatwierdzenia statutów zawierających takie rozwiązanie. Jednocześnie należy zauważyć, że przytoczony na wstępie art. 86 ust. 1 pkt 1 ustawy o skok wymaga, aby statuty kas przedkładane Komisji Nadzoru Finansowego do zatwierdzenia były dostosowane do przepisów ustawy o SKOK.

Do wiadomości:

1. Zarząd Krajowej Spółdzielczej
Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej
ul. Władysława IV 22
81-743 Sopot

Z-ca PRZEWODNICZĄCEGO
Komisji Nadzoru Finansowego
Wojciech Kwaśniak 2

Otrzymują:

- 1) Zarząd SKOK Kozienice,
- 2) Zarząd SKOK im. Powstańców Śląskich,
- 3) Zarząd KOK "Dziedzice",
- 4) Zarząd SKOK im. Stanisława Adamskiego,
- 5) Zarząd SKOK w Kostrzynie n. Odrą,
- 6) Zarząd SKOK Jaworzno,
- 7) Zarząd SKOK "Wesoła",
- 8) Zarząd Powszechnej SKOK,
- 9) Zarząd SKOK Wybrzeże,
- 10) Zarząd SKOK "Rafineria",
- 11) Zarząd SKOK Ziemi Rybnickiej,
- 12) Zarząd SKOK "Boże Dary",
- 13) Zarząd SKOK Małopolska,
- 14) Zarząd SKOK im. Unii Lubelskiej,
- 15) Zarząd SKOK "Poznaniak",
- 16) Zarząd SKOK "Śląsk",
- 17) Zarząd SKOK "Wisła",
- 18) Zarząd SKOK "Beskidy",
- 19) Zarząd SKOK Polska,
- 20) Zarząd SKOK "Arka",
- 21) Zarząd SKOK im. Z. Chmielewskiego,
- 22) Zarząd SKOK "Skarbiec",
- 23) Zarząd SKOK Stefczyka,
- 24) Zarząd SKOK im. M. Kopernika,
- 25) Zarząd Krakowskiej SKOK,
- 26) Zarząd Lubuskiej SKOK,
- 27) Zarząd SKOK "Szopienice",
- 28) Zarząd Wielkopolskiej SKOK,
- 29) Zarząd SKOK „Świdnik”,
- 30) Zarząd SKOK "Profit" w Rybniku,
- 31) Zarząd SKOK przy "Dezamet" S.A.,
- 32) Zarząd SKOK "Piast",
- 33) Zarząd SKOK Centrum,
- 34) Zarząd SKOK Jowisz,
- 35) Zarząd SKOK im. E. Kwiatkowskiego,
- 36) Zarząd SKOK im. Królowej Jadwigi,
- 37) Zarząd SKOK "Bogdanka",
- 38) Zarząd SKOK "Mysłowice",
- 39) Zarząd SKOK w HPR Dąbrowa Górnicza,
- 40) Zarząd SKOK "Siarkopol",
- 41) Zarząd Zachodniopomorskiej SKOK,
- 42) Zarząd Bieszczadzkiej SKOK,
- 43) Zarząd SKOK Kujawiak,
- 44) Zarząd SKOK im. S. Kard. Wyszyńskiego,
- 45) Zarząd SKOK w ZWCH "Stilon" S.A.,
- 46) Zarząd Rzeszowskiej SKOK im. bpa J. S. Pelczara,
- 47) Zarząd SKOK im. ks. Franciszka Blachnickiego,
- 48) Zarząd Regionalnej SKOK im. św. Brata Alberta,
- 49) Zarząd SKOK im. św. Jana z Kęt,
- 50) Zarząd Twojej SKOK,
- 51) Zarząd SKOK Świętokrzyska,
- 52) Zarząd SKOK "Nike",
- 53) Zarząd SKOK w Elektrowni Bełchatów,
- 54) Zarząd SKOK w Wołominie,
- 55) Zarząd SKOK Wspólnota.